

Socialmedicinsk tidskrift

Redaktion

Ingvar Karlberg, redaktör och ansv. utgivare
Viveca Larsson, redaktionssekreterare

Socialmedicinsk tidskrifts styrelse/nätverk

Peter Allebeck
Kristina Alexandersson
Preben Bendtsen
Kerstin Ekberg
Jan Ekholm
Sven-Olof Isacson
Leif Svanström
Ragnar Westerling

Åttionde årgången nr 1 2003

Sjukdomsvinster bland asylsökande.

Omkring år 2010 kommer en fjärdedel av Sveriges befolkning att vara första eller andra generationens invandrare. Det är ingen sensation, vi härstammar alla i någon form från "invandrare" från andra delar av världen. Det som gör situationen speciell är den snabba ökningen av personer från andra delar av världen och deras ohälsa. Det här numret av SMT handlar om våra möjligheter och metoder att ta emot människor från andra delar av världen, att bedöma deras hälsa och ta oss an deras hälsoproblem.

De flesta människor med nedsatt hälsa efterfrågar inte hälso- och sjukvård utan bättre hälsa. Om sjukvården kan bidra till bättre hälsa efterfrågar människor sjukvård som ett medel för att återfå hälsa. Därför är vi inom hälso- och sjukvården vana att det finns ett gemensamt intresse för patienter och vårdare: att förbättra hälsan.

För många asylsökande upplevs nedsatt hälsa som ett medel att uppnå andra vinster t ex att få uppehållstillstånd. Sjukdomsvinsten är i vissa fall så stor att terapeutiska försök redan från början är dömda att misslyckas. Problemen är särskilt tydliga inom psykiatri och barnpsykiatri. Demonstrationer av ohälsa t ex suicidförsök förväntas dessutom premieras med nya intyg om ohälsa. För vårdens personal är det ofta ogörligt att särskilja motiven och effekterna; och - när är de uttryck för "genuin" ohälsa och när är det sjukdomsvinsten som är motivet?

Som i så många fall gäller sanningen att vårdens problem inte kan lösas inom hälso- och sjukvårdens ramar, utan att lösningen finns i andra delar av samhället. Men vem ser till helheten?

Ingvar Karlberg
Redaktör SMT